

Briselē, 14.12.2016.
COM(2016) 798 final

2016/0399 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko vairākus tiesību aktus tiesiskuma jomā, kuros paredzēta regulatīvās kontroles procedūras izmantošana, pielāgo Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantam

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. Priekšlikuma konteksts

Vienlaikus ar priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko LESD 290. un 291. pantam pielāgo vairākus tiesību aktus, kuros paredzēta regulatīvās kontroles procedūras izmantošana, šis priekšlikums attiecas uz to trīs leģislatīvo aktu tiesiskuma jomā saskaņošanu, kuros joprojām ir atsauce uz regulatīvo kontroles procedūru.

Minētos tiesību aktus nepieciešams saskaņot ar atsevišķu priekšlikumu, jo to pieņemšanas juridiskais pamats bija LESD III daļas V sadaļa, tādēļ šie tiesību akti nav saistoši visām dalībvalstīm, un tādējādi tie nav saderīgi ar citu pamataktu juridisko pamatu. Visos trijos gadījumos Apvienotā Karaliste un Īrija ir izvēlējušās piedalīties saskaņā ar Protokolu par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kas pievienots Līgumam, un Dānija nepiedalās saskaņā ar Protokolu par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam.

Ar Lisabonas līgumu ir būtiski mainīta to pilnvaru struktūra, kuras Komisijai var piešķirt likumdevējs. Tajā ir skaidri nošķirti akti, kas pēc būtības ir kvazilikumdošanas pasākumi, no vienas puses, un akti, ar kuriem tiek īstenoti pamataakta noteikumi, no otras puses. Tāpat Lisabonas līgumā katram akta veidam ir noteikts pilnīgi atšķirīgs tiesiskais regulējums.

Attiecīgie divi noteikumi ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 290. un 291. pants, ko ieviesa ar Lisabonas līgumu, kurš stājās spēkā 2009. gada 1. decembrī¹. Tie paredz būtiskas izmaiņas procedūrās, kuras līdz šim sauca par “komitoloģijas procedūrām”.

Formulējuma ziņā deleģēto aktu definīcija 290. panta 1. punktā ir ļoti līdzīga to tiesību aktu definīcijai, uz kuriem saskaņā ar Lēmumu 1999/468/EK², kas grozīts ar Padomes Lēmumu 2006/512/EK, (“Komitoloģijas lēmums”) attiecas minētā lēmuma 5.a pantā noteiktā regulatīvā kontroles procedūra (RKP). Abos gadījumos attiecīgie tiesību akti ir vispārēji piemērojami un paredz grozīt vai papildināt dažus nebūtiskus leģislatīvā akta elementus.

Tādēļ Komitoloģijas lēmuma pārskatīšanā ar Regulu (ES) 182/2011³ (“Komitoloģijas regula”), ko pieņēma, pamatojoties uz LESD 291. panta 3. punktu par īstenošanas pilnvarām, netika ietverts Komitoloģijas lēmuma 5.a pants. Tāpēc 5.a pants, ar ko izveidota RKP, bija provizoriski jāsaglabā spēkā esošajos pamataktos, kuri atsaucas uz minēto pantu.

Tādējādi trijos spēkā esošos pamataktos, uz kuriem attiecas šis priekšlikums, joprojām ir minēta RKP, kas (saskaņā ar Komitoloģijas lēmuma 5.a pantu) šajos aktos arī turpmāk būs piemērojama, līdz tie netiks oficiāli grozīti un pielāgoti Lisabonas līgumam.

Regulas (ES) Nr. 182/2011 pieņemšanas laikā Komisija apņēma pārskatīt ar šo procedūru saistītos noteikumus, lai tos noteiktā laikā pielāgotu tos saskaņā ar Līgumā par Eiropas Savienības darbību⁴ noteiktajiem kritērijiem. Šo aktu saskaņošanu Komisija ierosināja jau

¹ OV C 306, 17.12.2007.

² OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

³ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

⁴ OV L 55, 28.2.2011., 19. lpp.

2013. gadā⁵, arī iesniedzot atsevišķu priekšlikumu, taču, tā kā iestāžu sarunas par šiem dokumentiem vairs nevirzījās uz priekšu, Komisija, kā norādīts tās 2015. gada darba programmā⁶ — šo priekšlikumu atsauc⁷.

Jautājumam par saskaņošanu no jauna pievērsās sarunās par Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu⁸ pārskatīšanu. Visas iestādes atzina, ka saskaņošana ir vajadzīga, un Komisija apņēmas līdz 2016. gada beigām iesniegt jaunu priekšlikumu par to leģislatīvo aktu saskaņošanu, kuros joprojām ir atsauces uz regulatīvo kontroles procedūru. Šis priekšlikums atspoguļo šo apņemšanos.

Tajā pašā laikā priekšlikumam pievienotais Iestāžu nolīgums un Kopējā vienošanās par deleģētajiem aktiem arī uzlabo deleģēto aktu regulējumu un tādējādi risina svarīgāko problēmu, kuras dēļ Padome bieži neakceptēja deleģētos aktus, proti, jautājumu par apspriešanos ar dalībvalstu ekspertiem. Tagad nolīgumā ir pausta nepārprotama apņemšanās deleģēto aktu izstrādes gaitā sistemātiski apspriesties ar dalībvalstu ekspertiem, arī par akta projektiem, tādējādi izpildot svarīgu nosacījumu, lai otrais mēģinājums saskaņot vecos RKP noteikumus ar Lisabonas līgumu būtu sekmīgs. Šī apņemšanās tagad ir skaidri ietverta jaunajās standartklauzulās, kas ir jāpiemēro Komisijas pilnvarojuma izstrādes laikā. Nolīgumā ir arī skaidri atzīts, ka jautājumos par deleģētajiem aktiem ir svarīgi agrīnā posmā sadarboties un apmainīties ar viedokļiem ar Eiropas Parlamentu. Tajā ir apstiprināts, ka Eiropas Parlamentam ir jāsaņem visi dokumenti, tostarp deleģēto aktu projekti, tajā pašā laikā, kad tos saņem dalībvalstu eksperti, un paredzēta Eiropas Parlamenta ekspertu sistemātiska un atvieglota piekļuve to Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kuras izstrādā deleģētos aktus. Visbeidzot, nolīgumā ir paredzēts, ka Komisiju var uzaicināt piedalīties Eiropas Parlamenta (vai Padomes) sanāksmēs, lai deleģēto aktu izstrādes gaitā turpinātu viedokļu apmaiņu.

Pielāgošana deleģēto aktu režīmam neietekmēs vēl nepabeigtās procedūras, par kurām komiteja jau ir sniegusi atzinumu saskaņā ar Komitoloģijas lēmumu.

2. Saskaņošanas metode un priekšlikuma galvenie elementi

Šā priekšlikumu **darbības jomas** noteikšanas pamatā ir tiesību akti, uz kuriem attiecas Komisijas 2013. gadā pieņemtie attiecīgo tiesību aktu saskaņošanas priekšlikumi. Šis priekšlikums neattiecas uz aktiem, par kuriem šajā laikposmā ir iesniegti atsevišķi tiesību akta priekšlikumi. Tie ir divi tiesību akti tiesiskuma jomā: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1896/2006 (2006. gada 12. decembris), ar ko izveido Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru⁹, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 861/2007 (2007. gada 11. jūlijs), ar ko izveido Eiropas procedūru maza apmēra prasībām¹⁰, šīs regulas pa šo laiku ir saskaņotas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 2015/2421 (2015. gada 16. decembris), ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 861/2007, ar ko izveido Eiropas procedūru maza apmēra prasībām, un Regulu (EK) Nr. 1896/2006, ar ko izveido Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru¹¹.

⁵ COM(2013) 452 *final*.

⁶ COM(2014) 910 *final*.

⁷ (2015/C 80/08), OV C 80, 7.2.2015., 17. lpp.

⁸ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

⁹ OV L 399, 30.12.2006., 1. lpp.

¹⁰ OV L 199, 31.7.2007., 1. lpp.

¹¹ OV L 341, 24.12.2015., 1. lpp.

Likumdošanas pieeja, kas bija izvēlēta 2013. gadā izstrādātajos saskaņošanas priekšlikumos, neparedzēja atsevišķi grozīt attiecīgos pamataktus, bet gan kopumā nodrošināt, ka aktos ietvertās atsauces uz RKP lasa kā atsauces uz 290. pantu, proti, attiecīgi 290. vai 291. pantu. Saskaņā ar šo pieeju ikviens atsevišķais pamataktis būtu vienmēr jāskata kopā ar attiecīgo kopoto regulu ("Omnibus"), ja tāda būtu pieņemta.

Nemot vērā sarežģījumus, ko šāda metode radīja it sevišķi Padomei, šajā priekšlikumā ir izvēlēta cita pieeja. Tagad ir ierosināts grozīt katru attiecīgo pamataktu. Šī pieeja līdzinās pieejai, ko piemēroja 2007. gadā, kad līdzīgas procedūras ietvaros tika ieviesti RKP noteikumi¹². Tādējādi katrā aktā ievieš vairākus grozījumus. Tiek pārfrāzēts pilnvaru noteikums, t. i., teksts, kurā ir ietverts būtisks pilnvarojums attiecībā uz RKP, lai tas atbilstu formulējumam, par kādu ir panākta vienošanās pilnvaru deleģēšanas pantu standartklauzulās. Katrā pamataktā iekļauj standarta pantu par deleģēšanas izmantošanu (tātad iekļauj procedurālu pantu) un svītro atsauces uz RKP. Attiecībā uz katru aktu ir skaidri norādīts, vai pilnvarojums paredz tiesības grozīt pamataktu. Tagad katrā pamataktā ir iekļautas jaunas standartklauzulas, kas paredz apspriešanos ar dalībvalstu ekspertiem deleģēto aktu izstrādes gaitā. Nav paredzēti pilnvarojumi veikt grozījumus citos aktos.

Attiecībā uz **izvēli starp pilnvarojumu pieņemt deleģētos un īstenošanas aktus** 2013. gada saskaņošanas priekšlikumos atskaites punkts bija pieņēmums, ka pasākumi, uz ko attiecas regulatīvā kontroles procedūra, principā atbilst pasākumiem, uz kuriem var attiecināt pilnvaru deleģēšanu, kā minēts LESD 290. pantā.

Jaunā priekšlikuma pamatā ir vispārējs pieņēmums, ka 2013. gada kopoto regulu priekšlikumu ietvaros veiktais novērtējums joprojām ir spēkā. Jauni kritēriji, kuru dēļ būtu jāveic visaptveroša pārvērtēšana, neizriet ne no sarunām par 2013. gada kopotajām regulām, ne no judikatūras šajā jomā¹³, ne arī no Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu.

Attiecībā uz **pilnvarojuma ilgumu** Komisija ierosina pilnvarojumu uz nenoteiktu laiku. Sarunās par 2013. gada priekšlikumiem gan Padome, gan Eiropas Parlaments atbalstīja noteikta laika pilnvaras uz 5 gadiem ar automātisku atjaunošanu pēc Komisijas ziņojuma, kurš ir jāiesniedz pirms deleģēšanas termiņa beigām. Jaunajā priekšlikumā Komisija ir saglabājusi savu nostāju, ka ir pamatoti paredzēt pilnvarojumu uz nenoteiktu laiku, jo likumdevējam visos gadījumos un jebkurā brīdī ir iespēja pilnvarojumu atsaukt. Visbeidzot, Iestāžu nolīgums nodrošina arī deleģēto aktu lielāku pārredzamību, ko sniegs apvienotais deleģēto aktu reģistrs, kuru iestādes ir piekritušas izveidot līdz 2017. gada beigām. Šis reģistrs nodrošinās ērtu pārskatu par deleģētajiem aktiem, kas pieņemti saskaņā ar visiem pamataktiem.

3. Juridiskais pamats, subsidiaritāte

Šā priekšlikuma pamatā ir grozīto pamataktu juridiskie pamati. Šī iniciatīva attiecas tikai un vienīgi uz Savienības līmenī piemērojamām procedūrām saistībā ar aktu pieņemšanu, pamatojoties uz piešķirtajām pilnvarām.

¹² Regula (EK) Nr. 1137/2008, OV L 311, 21.11.2008., 1. lpp.

¹³ Lieta C-88/14 Komisija/Eiropas Parlaments un Padome, Lieta C-286/14 Eiropas Parlaments/Komisija un Lieta C-472/12 Komisija/Eiropas Parlaments un Padome

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko vairākus tiesību aktus tiesiskuma jomā, kuros paredzēta regulatīvās kontroles procedūras izmantošana, pielāgo Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantam

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 81. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Ar Lisabona līgumu ieviesa nošķirumu starp Komisijai deleģētajām pilnvarām pieņemt vispārēji piemērojamus neleģislatīvus aktus, lai papildinātu vai grozītu dažus nebūtiskus leģislatīvu aktu elementus (deleģētos aktus), un Komisijai piešķirtajām pilnvarām pieņemt aktus, lai nodrošinātu vienotus nosacījumus, kas nepieciešami juridiski saistošo Savienības aktu īstenošanai (īstenošanas aktus).
- (2) Pasākumi, uz kuriem saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 290. panta 1. punktu attiecināma pilnvaru deleģēšana, principā atbilst tiem pasākumiem, kuriem piemēro regulatīvo kontroles procedūru, kas noteikta Padomes Lēmuma 1999/468/EK¹⁴ 5.a pantā.
- (3) Iepriekšējie priekšlikumi par tiesību aktu, kuros ir atsauces uz regulatīvo kontroles procedūru, saskaņošanu ar Lisabonas līguma ieviesto tiesisko regulējumu¹⁵, tika atsaukti¹⁶, jo iestāžu sarunas vairs nevirzījās uz priekšu.
- (4) Pēc tam Eiropas Parlaments, Padome un Komisija 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu¹⁷ vienojās par jaunu regulējumu deleģētajiem aktiem un atzina, ka visi spēkā esošie tiesību akti ir jāsaskaņo ar tiesisko regulējumu, kas ieviests ar Lisabonas līgumu. Šīs iestādes jo īpaši vienojās par nepieciešamību piešķirt augstu prioritāti tūlītējai visu to pamataktu saskaņošanai, kuros joprojām ir atsauces uz regulatīvo kontroles procedūru. Komisija apņēmas līdz 2016. gada beigām sagatavot šīs saskaņošanas priekšlikumu.
- (5) Pamataktos noteiktais pilnvarojums, kas paredz regulatīvās kontroles procedūras izmantošanu, atbilst LESD 290. panta kritērijiem un būtu jāpielāgo minētajam noteikumam.

¹⁴ Padomes Lēmums 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību (OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.).

¹⁵ COM(2013) 451 *final*, COM(2013) 452 *final* un COM(2013) 751 *final*.

¹⁶ (2015/C 80/08), OV C 80, 7.2.2015., 17. lpp.

¹⁷ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

(6) Šai regulai nevajadzētu ietekmēt vēl nepabeigtās procedūras, par kurām pirms šīs regulas spēkā stāšanās komiteja jau ir sniegusi atzinumu saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantu.

(7) Tādēļ attiecīgie akti būtu atbilstīgi jāgroza,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Pielikumā uzskaitītos aktus groza saskaņā ar tajā izklāstīto.

2. pants

Šī regula neietekmē vēl nepabeigtās procedūras, par kurām komiteja jau ir sniegusi atzinumu saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantu.

3. pants

Šī regula stājas spēkā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*